

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 328/2023-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **Slovak Estate s. r. o.**, Tallerova 4, Bratislava, IČO 50 050 907, zastúpenej Advokátskou kanceláriou VASIL & partners, s. r. o., Žižkova 4D, Košice, proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 14D/759/2019 zo 17. mája 2022 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Cdo/26/2023 z 27. februára 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. mája 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Tiež navrhuje zrušiť namietané uznesenia, vec vrátiť na ďalšie konanie a priznať náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na okresnom súde prebiehalo dedičské konanie po poručiťovi [REDACTED] pod sp. zn. 14D/759/2019. Okresným súdom poverený súdny komisár podľa § 188 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) namietaným uznesením zastavil konanie o dedičstve a majetok nepatnej hodnoty [nehnuteľnosti (záhrada, zastavaná plocha a nádvorie v hodnote 689 eur) a nehnuteľnosť (rodinný dom bez hodnoty)] vydal osobám, ktoré sa postarali o pohreb poručiťľa (sestra a dcéra poručiťľa). Sťažovateľke bolo namietané uznesenie okresného súdu doručené 4. júla 2022. Proti namietanému uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka dovolanie podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Najvyšší súd namietaným uznesením dovolacie konanie zastavil s odôvodnením, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému súdnym komisárom, ktorý bol poverený okresným súdom, a tak je zrejmé, že dovolaním je napadnuté rozhodnutie iného než odvolacieho súdu, ktoré nie je spôsobilým predmetom dovolania v zmysle § 419 CSP. Najvyšší súd

tak dospel k záveru, že nie je funkčne príslušný na rozhodovanie o dovolaní podanému proti namietanému uzneseniu okresného súdu a nie je tu iný príslušný súd, ktorý by bol na prejednanie mimoriadneho opravného prostriedku príslušný a ktorému by bolo možné vec postúpiť.

II.

3. Sťažovateľka uviedla, že si listom zo 4. novembra 2020 prihlásila do už uvedeného dedičského konania svoju pohľadávku vo výške 482,33 eur. Sťažovateľke bolo namietané uznesenie okresného súdu doručené až po nadobudnutí jeho právoplatnosti (namietané uznesenie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť 11. júna 2022). Proti namietanému uzneseniu podala dovolanie s odôvodnením, že jej nebolo namietané uznesenie okresného súdu doručené v čase, keď mohla proti nemu podať riadny opravný prostriedok, a tiež že nemala vedomosť o priebehu dedičského konania.

4. Ďalej argumentuje, že namietané uznesenie najvyššieho súdu považuje za formálne, riadne neodôvodnené a v rozpore s § 420 CSP. Namietané uznesenie okresného súdu považuje za právne nesprávne vo vzťahu k ohodnoteniu nehnuteľností, ktoré boli predmetom dedičského konania. S poukazom na ceny nehnuteľnosti v danej lokalite (obec Mašková, okres Lučenec) uviedla, že cena obdobných nehnuteľností sa pohybuje v cenovej relácii 131 000 eur. Sťažovateľka je toho názoru, že nehnuteľnosti, ktoré tvorili predmet dedičského konania, boli nesprávne ohodnotené. Tiež namieta, že okrem jej pohľadávky boli v dedičskom konaní uplatnené aj iné pohľadávky zo strany iných veriteľov. Tiež uviedla, že poverený súdny komisár mal s poukazom na hodnotu dedičstva (689 eur) vyhodnotiť dedičstvo po poručiťelovi ako predĺžené a nariadiť jeho likvidáciu.

III.

III.1. K namietanému uzneseniu okresného súdu:

5. Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy, ako aj legislatívnej konštrukcie § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoÚS“), podľa ktorého ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

6. Proti namietanému uzneseniu okresného súdu mohla sťažovateľka podať odvolanie v zmysle § 69 a nasl. CMP, čím by sťažovateľka týmto spôsobom využila všetky dostupné účinné prostriedky nápravy, ktoré jej právny poriadok poskytuje na ochranu jej subjektívnych práv. Vzhľadom na už uvedené preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 ZoÚS pre jej neprípustnosť.

III.2. K namietanému uzneseniu najvyššieho súdu:

7. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, I. ÚS 348/2019).

8. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

9. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že podané dovolanie smerovalo proti namietanému uzneseniu okresného súdu vydanému povereným súdnym komisárom v rámci dedičského konania. Z uvedeného tak vyplýva, že nešlo o rozhodnutie odvolacieho súdu podľa § 419 CSP. Ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľka mohla po doručení právoplatného namietaného uznesenia povereného súdneho komisára podať proti tomuto uzneseniu odvolanie podľa § 69 a nasl. CMP. Sťažovateľka by uvedeným postupom docielila prieskum namietaného uznesenia okresného súdu v rámci odvolacieho konania a naplnila by tak dikciu zákona obsiahnutú v § 419 CSP. Sťažovateľka však uvedenú možnosť nevyužila.

10. Vzhľadom na uvedené ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľka v zmysle § 419 CSP nedisponovala spôsobilým rozhodnutím, ktoré mohol najvyšší súd v dovolacom konaní preskúmať, a tak nemohlo dôjsť vydaním namietaného uznesenia najvyššieho súdu k porušeniu uplatnených práv. Medzi namietaným uznesením najvyššieho súdu a namietaným porušením uplatnených práv sťažovateľky neexistuje príčinná súvislosť (pozri tiež III. ÚS 377/2022). Ústavný súd preto v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) ZoÚS pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. júna 2023

Robert Šorl
predseda senátu